

Tegevussuund 1: Vee-elusressursside väärindamine ja otseturustamine

Toetatakse: Tegevused, mis aitavad suurendada ranna- ja sisevete kalurite sissetulekuid. Näiteks: investeeringud kala käitlemise ja töötlemise seadmesse, nõuetekohastesse kala jahutamise ja säilitamise seadmetesse ja transporditingimuste parendamisse. Otseturustamise arendamine - näiteks: statsionaarsed ja mobiilsed müügipunktid, toodete eksponeerimiseks, toodete säilitamiseks ja jahutamiseks vajalikud seadmed. Samuti infotehnoloogilised lahendused (kassasüsteemid jms) ning e-platvormide arendamine kaupade müügiks. Tootearendus, et laiendada kalurite pakutavat tootevalikut ning võtta kasutusele seni vähe kasutatud kalaliike. Visuaalse identiteedi välja arendamine ja nõuetekohaste pakendite välja arendamine. Investeeringud, mis aitavad kaluritel oma tootmis- ja turustamisüksusi üle viia süsinikneutraalsetele energiaallikatele.

Taotleja: Projektitoetust võib taotleda

- 1) **mikroettevõtja**¹, kes omab kehtivat kaluri kalapüügiluba;
- 2) **tulundusühistu**, kelle liikmeteks on vähemalt viis kaluri kalapüügiluba omavat mikroettevõtjat.

Toetuse määr:

- **80%** kui taotleja on tulundusühistu, kelle liikmeteks on vähemalt viis mikroettevõtjat, kes tegelevad väikesemahulise rannapüügiga ja omavad kehtivat kaluri kalapüügiluba;
- **70%** kui taotleja on mikroettevõtja, kes tegeleb väikesemahulise rannapüügiga ja omab kehtivat kaluri kalapüügiluba;
- **50%** kui taotleja on mikroettevõtja kes tegeleb kutselise kalapüügiga ja omab kehtivat kaluri kalapüügiluba, millele on kantud veetavad püügivahendid.

Toetuse maksimaalne suurus: Taotlusvoorus tegevussuuna maht kuid mitte rohkem kui 100 000 eurot programmiperioodi kohta kokku.

Abikõlbulikud kulud on tegevuse elluviimiseks vajalikud kulud, mis on mõistlikud, sihtotstarbelised, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks. Ühe tegevussuuna alla kuuluvaid tegevusi ei toetata teise tegevussuuna alla kuuluvate tegevustena. Abikõlbulik kulu on tehtud pärast toetustaotluse esitamist tegevusrühmale, välja arvatud ettevalmistava töö kulu.

¹ Mikroettevõtja - osühing, kelle näitajad vastavad aruandeaasta bilansipäeval kõikidele järgmistele tingimustele: varad kokku kuni 175 000 eurot, kohustised ei ole suuremad kui omakapital, üks osanik, kes on ka juhatuse liige, ja kelle müügitulu on aruandeaastal kuni 50 000 eurot (Raamatupidamise seaduse § 3 p 13).

Abikõlblike kulude loetelu § 28.

Toetatava tegevuse osaks võivad olla **ettevalmistavad tööd**:

1. taotlusdokumentide koostamiseks tellitud töö ühikuhinnaga 256 eurot toetustaotluse kohta.
2. tegevuse elluviimisega kaasnev tellitud projekteerimistöö, projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja geodeetiline uurimistöö, hüdrogeoloogiline ja hüdroloogiline uuring ning detailplaneering;
3. keskkonnamõju hindamine;
4. energiaaudit.

Mitteabikõlblike kulude loetelu § 29

Toetustaotlus täidetakse e-PRIA-s, kus andmeid sisestada või teistele kasutajaõigusi anda saab juhatuse liige. (Ettevõtte andmed, sh e-kirja aadress võetakse automaatselt äriregistrist).

Toetustaotlusega esitatakse järgnevad andmed:

1. **Taotleja andmed** (nimi, registrikood, organisatsiooni liik, ettevõtte suurus, kontaktandmed). Kui toetuse taotleja on tulundusühistu, siis tema liikmete nimekiri.
2. **Toetustaotluse andmed**: toetatava tegevuse nimetus, tegevuse algus- ja lõpuaeg, investeringuobjekti asukoht, toetatava tegevuse lühikirjeldus ja eesmärk, tegevuse elluviimise ja toetuse vajalikkuse põhjendus, hetkeolukorra kirjeldus, toetatava tegevuse seos meetme eesmärkidega ja kohaliku arengu strateegia eesmärkidega, abikõlblike kulude maksumus ilma käibemaksuta ja koos käibemaksuga, taotletava toetuse suurus, omafinantseering, taotluse dokumentide ettevalmistamise kulu.
3. **Toetuse taotluse kirjeldus**: taotleja kogemus ja tegutsemine kalandus- või vesiviljelussektoris või kalapüügi- või vesiviljelustoodete väärindamise või turustamise alal; toodete tarbijad ja turustuskanalid, olemasolev turunõudlus, tehtud turu-uuringud; toetuse taotluse eelarve; taotleja järgmise viie kalendriaasta tulude-kulude prognoos; taotleja viimase kahe kalendriaasta ettevõtte majandusnäitajad; Kui taotlejaks on füüsilisest isikust ettevõtja, esitatakse bilansi ja kasumiaruande asemel ettevõtlustulude ja -kulude prognoos vastavalt tuludeklaratsiooni vormi E kululiikide jaotusele. Kui taotleja on tegutsenud alla kahe kalendriaasta, esitatakse andmed alates tegevuse alustamisest. Finantsprognoosi osaks on seletuskiri.

Esitatavad dokumendid

1. **Taotlus** ja toetatava tegevuse **eelarve**, algus- ja lõppkuupäev, teave selle kohta, et taotleja ei ole saanud ega taotle taotluses sisalduva sama kulu kohta toetust riigieelarvelisest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi (täidetakse e-PRIA-s).

Toetuse taotluse eelarve järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) ettevalmistav töö määruse § 28 lõike 5 punktide 2–4 tähenduses;
- 2) seadmete ja vahendite soetamine ning paigaldamine;
- 3) ehitise ehitamine või uuendamine, sealhulgas tehnosüsteemid;
- 4) tootearendus;
- 5) jäätmekäitlus;
- 6) investeringu tegemine taastuenergiasse;

7) muu investering.

2. **Pakkumiskutsed** koos tehnilise kirjeldusega. *Pakkumiskutse võib olla pakkujale saadetud e-kiri.*

3. Saadud **hinnapakumused**, mis peavad olema taotleja nimel. Lisaks peab olema tõendatav nende tegemine pakkuja poolt (digiallkiri, pakkumuse saamise e-kiri). Tegevuse maksumuse korral 5 000 eurot või rohkem (km-ta) kolm võrreldavat hinnapakumust. Pakkumuse esitaja ei või olla seotud taotlejaga, ega pakkujad omavahel. Kui esitatakse alla kolme pakkumuse, tuleb lisada asjakohane selgitus. Hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.

4. Kui toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on **60 000 eurot** või rohkem, peab taotleja korraldama **ostumenetluse riigihangete registris**². Kui taotleja teeb ostumenetluse pärast toetusotsuse saamist, siis esitab ta **tegevuse maksumuse prognoosi**. Kui ostumenetlus registris on tehtud, siis esitab vastava viitenumbri.

5. Ärakiri dokumendist, mis tõendab, et sellise seadme soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse (või mootorsõidukisse) või mida kasutatakse ehitises (või mootorsõidukis), on see ehitis (või mootorsõiduk) projektitoetuse taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

6. Kui toetatava tegevuse elluviimiseks on vajalik **keskkonnamõju hindamine**, esitatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise süsteemi seaduse §-s 7 nimetatud tegevusloa number.

7. **Ehitusprojekti ärakiri**, kui toetatavaks tegevuseks on ehitamine ehitusseadustiku tähenduses ja nimetatud ehitusprojekt on ehitusseadustiku alusel nõutud.

Tegevussuuna rakendamise põhjendus Läänemaa kalanduspiirkonna tegevusstrateegias 2023-2030+:

Rannakalurid tegutsevad sageli väärtusahela madalamas otsas, müües püütud kala kas kokkuostjale või vähesel määral töödelduna lõpptarbijale. Väikeste püügimahtude juures ei taga see kaluritele märkimisväärset sissetulekut. Rannakalanduse majandusliku tasuvuse suurendamiseks vajab toetamist nii väärimiseks kui ka müügiks vajalike tingimuste loomine.

Tegevussuuna nr 1 eesmärk: Rannakalurite tulu vee-eluressursside väärimisest on suurenenud.

Lisaks kogutakse seireandmeid järgmiste näitajate kohta (kohustuslikud PRIA kogutavad näitajad):

- Kasusaavate isikute arv
- Uute kalapüügi- ja/või vesiviljelustoodete arv
- Kasutusele võetud taastuenergia tootmisseadmete võimsus

Hindamiskriteeriumid

² Riigihangete register - <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/>

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts hindab projektitoetuste taotlusi üldiste ja tegevussuuna eripära arvestavate hindamiskriteeriumite alusel. Üldisi hindamiskriteeriume on 6, nende alusel hinnatakse kõiki taotlusi.

Üldised kriteeriumid on:

1. Sidusus LRS-i strateegiaga
2. Realistlikkus
3. Kestlikkus
4. Uuenduslikkus
5. Taotleja taust
6. Keskkonnasäästlikkus

Lisaks arvestatakse vee-eluressursside väärimine ja otseturustamise juures kahte kriteeriumit.

Kõikide hindamiskriteeriumite hinnete osakaalud on võrdsed.

Rakendatakse lävendit – taotlused, mille koondhinne on 3 ja alla selle, ei kuulu rahastamisele ka juhul, kui taotlusvoorus on rahalisi vahendeid.

Tegevussuund	Kriteerium	Mida hinnatakse	Skaala (0–5)
<i>Üldised kriteeriumid</i>	Sidusus LRS-i strateegiaga	Kas ja kuidas aitab projekt kaasa LRS-i visiooni ja vastava suuna eesmärgi saavutamisele? Kas ja kuidas on projekti eesmärgid kooskõlas tegevussuuna eesmärgiga?	0 – Projekt ei ole strateegiaga seotud, arenguvajadusi ei ole lahti mõtestatud 5 – Projekt ja vajadus selle järele tuleneb otseselt strateegiast
	Realistlikkus	Kas ja kuidas on eelarve ja tegevuskava omavahel seotud ning projekti tulemuste saavutamine realistlik?	0 – Tulemuste saavutamine ei ole usutav, ajakava ja eelarve on ebarealistlikud 5 – Projekti eelarve on põhjendatud, ajakava on realistlik ja tulemuste saavutamine väga tõenäoline
	Kestlikkus	Kas ja kuidas on projekti tulemused tagatud peale selle elluviimist ja toetussumma kasutamist?	0 – Tegevused lõppevad projekti lõpuga, investeringuobjekti edasine eksploateerimine ei ole läbi mõeldud 5 – Projekti tulemused on arusaadavalt jätkusuutlikud (teenuse osutamine jätkub peale projekti lõppu vms), investeringuobjektide edasine eksploateerimine on läbi mõeldud

	Uuenduslikkus	Kas ja mil määral on tegemist uuendusliku projektiga?	0 – Projekt ei ole uuendusliku iseloomuga 5 – Projekt on uuenduslik ka väljaspool kalanduspiirkonda
	Taotleja taust	Kas taotlejal on võimekus projekti elluviimiseks (varasem kogemus, kompetentsus, majanduslik suutlikkus jms)?	0 – Taotleja ja/või tema meeskonnaliikmete võimekus projekti ellu viia on väga väike – varasemad kogemused puuduvad, võimalik kulude suurenemine tingib tõenäoliselt projekti katkestamise, meeskonnaliikmetel puuduvad projekti elluviimiseks vajalikud teadmised ja oskused. Taotlejal on varasemalt esinenud probleeme projektide elluviimisega, maksekohustuste täitmise vms-ga 5 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on varasem kogemus projektide elluviimisel, võimekus tagada omafinantseering või isegi katta kallinemine, olemas on vajalikud teadmised ja oskused projekti tulemuslikuks elluviimiseks. Taotleja renomee on laitmatu
	Keskkonnasäästlikkus	Kas ja kui võrd panustab projekt keskkonnasäästlikke lahenduste väljatöötamisse?	0 – Taotlus ei panusta üldse keskkonnasäästlikke lahenduste väljatöötamisse 5 – Taotlus on keskkonda taastav ja kliimasäästlik
<i>Vee-eluressursside väärimine ja otseturustamine</i>	Vee-eluressursside lisandväärtuse kasv	Kui võrd aitab projekt kaasa kõrgema lisandväärtusega toodete loomisele?	0 – Projekt ei ole aita üldse kaasa kõrgema lisandväärtusega toodete loomisele 5 – Projekt aitab otseselt kaasa kõrgema lisandväärtusega toodete loomisele; tulemusena tekib vähemalt 1 uus toode
	Kohalike ressursside kasutamine	Kui võrd väärimatakse kohalike ressursside, s.o kohaliku kala ja teisi vee-eluressursside	0 – Projekti tulemusena ei väärimata kohalike ressursside, vaid mujalt sisseostetud toorainet (näiteks välismaalt pärit kala) 5 – Projekti tulemusena väärimatakse ainult kohalike ressursside